

MEDNARODNA KONFERENCA »PREHRANA, GIBANJE IN ZDRAVJE«

Zdravilišče Radenci, 9. maj 2019, Kongresna dvorana

Užitne in neužitne plesni

Anja Janežič, prof. razr. pouka
Osnovna šola Martina Krpana, Ljubljana

1 UČENJE, POUČEVANJE

- Učenje → aktiven proces, ki pomeni trajno in svojevrstno spremembo posameznika, ki se kaže v njegovem obnašanju pod vplivom predhodnih izkušenj (Buh, 2015, po Ivanuš Grmek, Čagran in Sadek, 2009).
- Spremenjeno pojmovanje učenja → spremenjeno pojmovanje poučevanja.
- Tradicionalna metoda poučevanja v času hitrih sprememb, preprostega dostopa do podatkov in predznanje, ki ga posedujejo učenci ni več primerna.
- Učitelj ustvarja, išče in pripravlja situacije v katerih učenci ob lastni aktivnosti gradijo znanje in poglobljajo svoje razumevanje.

2 KONSTRUKTIVIZEM

- Konstruktivistična metoda poučevanja gradi učenčovo razumevanje pojmov na podlagi učenčevega predhodnega razumevanja, na njegovih izkušnjah.
- Prednosti sodelovanja z učiteljem in vrstniki:
  - premagovanje napačnih predstav,
  - višja motivacija za delo,
  - lažje doseganje zastavljenih učnih ciljev,
  - kakovostno timsko delo,
  - boljša sposobnost komunikacije,
  - spodbujanje radovednosti, kritičnega mišljenja, ustrvarjalnosti,
  - lažja izgradnja »mostov« med izkušnjami iz vsakdanjega življenja in učno snovjo.

3 GLIVE

- posebno kraljestvo (nimajo ne listov, ne korenin),
- prehranjujejo se kot gniloživke ali kot paraziti,
- za rast ne potrebujejo svetlobe, pač pa primerno vlago in temperaturo.
- vsebujejo hitin, podoben celulozi,
- za življenje potrebujejo kisik, presnovni izloček pa je ogljikov dioksid,
- hrano črpajo iz okolja (razgrajujejo odmrle rastlinske in živalske snovi),
- vloga gliv v naravi: kroženje snovi od rastlin preko rastlinojedcev, mesojedcev in razkrojvalcev.

4 PRAKTIČNO DELO

- 30 učencev starih med 6 in 8 let,
- ugotavljanje predznanja o pogojih za razvoj plesni,
- diskusija v skupini – tvorba raziskovalnih vprašanj,
- eksperimentalno delo (ustvarjanje različnih pogojev za rast plesni – spremenljivke SVETLOBA, VLAGA, TEMPERATURA),
- 3-tedensko opazovanje razvoja plesni na kruhu.

• UGOTOVITVE:

- plesni za rast in razvoj ne potrebujejo svetlobe (plesen se je razvila tudi na kruhu, katerega kos je bil shranjen v temni omari),
- plesen se je najbolj razbohotila na svežem koščku kruha, poškropljenem z vodo, saj je količina vlage vplivala na njeno rast in razvoj,
- nižja temperatura vpliva na zaviranje rasti plesni, saj je bila plesen na nižji temperaturi manj razvita, kot na sobni temperaturi, poleg tega se je plesen na nižji temperaturi razvila kasneje,
- obstajajo različne vrste plesni (različne barve),
- razprava o tem, kakšni so primerni načini za shranjevanje živil → MANJ ZAVRŽENE HRANE

5 ZAKLJUČEK

- Spodbujanje opazovanja učencev in zaznavanje sprememb v njihovem okolju – občutljivi za spremembe v naravi in svojem bivalnem okolju.
- spodbujanje učencev k razmišljanju, spodbujanje radovednosti, vedoželjnosti, iskanje odgovorov na raziskovalna vprašanja.

6 LITERATURA

- Bajd, B, Kveder, S. (2012). Kaj je goba – rastlina ali žival? V *Naravoslovna sohnica*. 16 (3) 19 – 22. Pridobljeno s: http://pefprints.pef.uni-lj.si/1031/1/Bajd_Kveder_19-22.pdf [27. 2. 2019]
- Höningfeld-Adamič, M. (1992). (ur.). Velika ilustrirana otroška enciklopedija. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Komljanec, N. (2015). Inovativno učenje; koncept, model in izkušnja. Pridobljeno s: file:///C:/Users/anja/Downloads/100315120604_inovativno_ucenje_feb_2015.pdf [27. 2. 2019].
- Marentič Požarnik, B. (2004). Konstruktivizem – kašipot ali pot do kakovostnejšega učenja učiteljev in učencev? V B. Marentič Požarnik (ur.). *Konstruktivizem v šoli in izobraževanje učiteljev* (str. 41–42). Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- Podobnik, A., Devetak, D. (1997). *Biologija 4 in 5, Raznolikost živih bitij: 1 in 2*. Ljubljana: DZS.

VIRI SUK:

- <https://www.pexels.com>
- <https://sl.wikipedia.org>